

Revize elektrických spotřebičů – proč na pracovišti ano, a v domácnostech nikoliv?

Mgr. Radek Roušar, viceprezident ESČ,
jednatel ELKO CZ, s. r. o.

V odborných elektrotechnických kruzích se v poslední době velmi často skloňuje pojem provádění revizí elektrických spotřebičů a elektrického ručního nářadí, především pak souvislosti údajného rozporu, kdy **na pracovišti** se jejich revize provádět musí a u týchž samých spotřebičů **v domácnosti** se revize provádět nemusí.

Na tuto otázku již mnoho lidí nahlíželo z mnoha názorových úhlů a podávalo mnoho různých vysvětlení. Nicméně otázka, proč na žehličku, kterou používá žena v domácnosti, nepotřebují revizi, ale naopak, když stejný model žehličky bude stejná žena používat v práci, například v prádelně, tak proč zde již žehlička revizi potřebuje, není otázkou elektrotechnickou, ale otázkou čistě právní.

V roce 1989 došlo v naší společnosti k zásadním změnám. Dnes již nepatří všechno všem a vlastně nikomu, ale veškeré věci mají jasného vlastníka, který s věcmi může zákonně nakládat, ale zároveň za ně nese odpovědnost. **A právě otázka odpovědnosti je v tomto případě tou hlavní a rozlišující.**

V domácnosti

Podíváme-li se na věc z hlediska bezpečnosti, je jisté v zájmu obou skupin uživatelů (jak v domácnosti, tak i v podnikatelské sféře), aby používané spotřebiče byly z technického hlediska v pořádku a bezpečné. Ale z hlediska právního, a obzvláště z hlediska právní odpovědnosti, existují zásadní rozdíly. Vlastníkem žehličky v domácnosti je samotný uživatel, popř. osoba blízká, která odpovídá sama sobě za bezpečnost daného spotřebiče. V případě, že dojde v důsledku vadného spotřebiče k jakémukoliv poškození majetku či zdraví, nese odpovědnost za případnou způsobenou škodu sám. Dalším důležitým aspektem pak zde je, že takovéto spotřebiče jsou používány v soukromí vlastníka bytu, chalupy, rodinného domu ... atp. A v současné době a za současného právního chápání a úpravy není prolomení soukromí možné! To je bezesporu správné a tak je to i ze společenského hlediska dobře.

Dalším důležitým aspektem pak zde je, že takovéto spotřebiče jsou používány v soukromí vlastníka bytu, chalupy, rodinného domu ... atp. A v současné době a za současného právního chápání a úpravy není prolomení soukromí možné! To je bezesporu správné a tak je to i ze společenského hlediska dobře.

Na pracovišti

V případě podnikatelského sektoru je ovšem právní situace zcela jiná. Jakákoliv fyzická či právnická osoba, která chce vyvíjet podnikatelskou činnost na území ČR, musí splňovat podmínky stanovené zákonem. V souvislosti s naší otázkou jsou to především zákoník práce (zákon č. 262/2006 Sb., v platném znění), zákon č. 309/2006 Sb. (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci) a mnoho dalších zákonů.

První jmenovaný zákon - zákon č. 262/2006 Sb. (zákoník práce), řeší obecně problematiku dodržování bezpečnosti práce na pracovišti a stanovuje náležitosti, které musí podnikající subjekt - zaměstnavatel - plnit vůči svým zaměstnancům tak, aby zajistil nezbytnou míru bezpečnosti na pracovišti. Jednou z těchto nezbytných činností je vyhledávání a hodnocení rizik (§102). V zákoně č. 309/2006 Sb. je v §4 stanoven požadavek na provádění kontrol a revizí technických zařízení a nářadí. V této souvislosti je rovněž dobré zmínit §349 zákoníku práce, který stanovuje rozsah předpisů, které je nutno z hlediska bezpečnosti práce dodržovat, mezi něž patří i technické normy.

Zákoník práce rovněž v §265 stanovuje odpovědnost zaměstnavatele za škodu způsobenou zaměstnanci v důsledku nedodržení předepsaných právních povinností.

Z výše uvedených skutečností tak vyplývá několik závěrů. Elektrické spotřebiče a nářadí bezpochyby představují určitě riziko možného ohrožení bezpečnosti uživatele a je nezbytné je řádně udržovat, kontrolovat a revidovat, a to bez ohledu na místo jejich používání. Nicméně zákonná povinnost provádění revizí a kontrol platí pouze pro podnikatelské subjekty, protože z hlediska odpovědnosti používá daný spotřebič či nářadí jiná osoba než jeho vlastník, a tudíž zde vzniká právní vztah odpovědnosti vlastníka vůči osobě, která obsluhuje daný spotřebič a nářadí či s nimi pracuje.

Co z toho tedy vyplývá?

Vlastník (zaměstnavatel) je povinen zajistit maximální možnou míru bezpečí, a k tomu kontroly a revize rozhodně přispívají.

Závěrem mi dovoluje konstatovat, že zajištění bezpečnosti a předcházení případným úrazům by mělo být prvořadým zájmem všech zaměstnavatelů i kontrolních orgánů, a proto by měla být i na oblast revizí a kontrol elektrických spotřebičů zaměřena jejich pozornost. ☒

Statut ESČ ve zkratce

ESČ (Elektrotechnický svaz český) je registrován jako dobrovolná zájmová organizace a zároveň jako živnostenské společenstvo s celorepublikovou působností. Sdružuje na základě dobrovolnosti a společných zájmů fyzické a právnické osoby působící ve všech oblastech elektrotechnické činnosti v České republice i v zahraničí.

Cílem ESČ je prosazování a obhajování společných zájmů svých členů, zvyšování profesionální úrovně cestou rozvíjení vědecké, technické, odborné a obchodní spolupráce a vytváření podmínek pro zapojení široké elektrotechnické veřejnosti do osvětové, normotvorné a legislativní činnosti.

ESČ spolupracuje v rámci své působnosti s příslušnými parlamentními výbory, Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, Českým úřadem bezpečnosti práce, Českým normalizačním institutem a s dalšími orgány státní správy. ESČ je zastoupen v Elektrotechnickém normalizačním výboru.

V oblasti vzdělávání ESČ spolupracuje s elektrotechnickými průmyslovými školami, středními odbornými učiteli a dalšími vzdělávacími institucemi. Do procesu výuky se ESČ aktivně zapojuje v podobě účasti svých zástupců ve zkušebních komisích, spolupracuje při vydávání učebnic a odborných dílenských příruček a při tvorbě učebních osnov pro odborné školy a učiliště. ESČ rozvíjí své aktivity i v rámci mezinárodního vzdělávacího projektu IQ (*Innovation and Qualification*, inovace a kvalifikace) ve spolupráci s Ministerstvem hospodářství ČR, nizozemským Státním institutem pro učňovské vzdělávání a kvalifikaci, centry odborné přípravy v Kroměříži a Praze, významnými elektrotechnickými podniky a dalšími zainteresovanými subjekty.

Členem ESČ se mohou stát fyzické a právnické osoby, které se ztotožňují s programem ESČ a zaváží se podporovat cíle ESČ a plnit závazky vyplývající ze svazových stanov a ze spolkových smluv.